

## Meri-Lapin ympäristöterveydenhuollon vuoden 2023 valvonnan toteutuminen

YTERJOLJ 20.02.2024 § 18  
4289/11.02.00/2024

Valmistelija

Johtava terveystarkastaja Tarja Pesonen, p. 0405681694

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvontaan on laadittu ja hyväksytty valvontasuunnitelma vuosille 2020-2024, joka päivitettiin kahdelle viimeiselle valvontavuodelle 2023-2024. Kunnan suunnitelma on pohjana koko valvontatyölle. Ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tehtävänä on arvioida suunnitelman toteutuminen ja lähettää hyväksymänsä selvitys siitä Lapin aluehallintovirastoon.

### Ympäristöterveysvalvonta

Elintarviketoimialalla tehtiin yhteensä 276 tarkastusta, joista valvontasuunnitelmaan sisältyviä oli 236. Loput tarkastuksista tehtiin lähinnä pizzaprojektin tiimoilta. Elintarvikenäytteitä otettiin 29 kpl. Rekisteröinti-ilmoituksia käsiteltiin 82 kpl. Hallinnollisia pakkokeinoja jouduttiin käyttämään kaksi kertaa. Elintarvikelain suunnitelmallisesta tarkastuksesta laaditaan Oiva-raportti, josta jokaisessa tarkastetussa elintarvikevalvonnan kohteessa on esillä ns. hymynaama-raportti. Hymiöitä on neljä: Oivallinen, Hyvä, Korjattavaa ja Huono (A, B, C ja D). Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnassa tarkastuksilla annettiin eniten Oivallisia arvosanoja.

vuosi 2023	A	B	C	D
lukumäärä	5234	559	83	5
%	89	10	1	0

Terveysuojelutoimialalla tehtiin 261 tarkastusta, joista valvontasuunnitelmaan sisältyviä oli 166 kpl. Suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin 95 kpl, joista suurin osa tehtiin laivoihin tai yksityisasuntoihin. Näyteitä otettiin 232 kpl, joista suurin osa (214) suunnitelman mukaisia. Nämä ovat lähinnä talous- tai uima-/uimarantavesinäytteitä. Ylimääräisiä näytteitä otettiin talous- ja uimavesistä. Terveysuojelulain mukaisia ilmoituksia käsiteltiin 66 kpl. Hallinnollisiin pakkokeinoihin päädyttiin 10 tapauksessa.

Tupakkalain mukaisia tarkastuksia tehtiin myyntipaikkoihin 34 kpl ja lisäksi tarkastettiin yksi tupakointitila. Tupakanmyyntilupia myönnettiin yhdeksän kappaletta, yleensä ne liittyvät toimijan vaihtumiseen kohteessa. Lääkelain mukaisia nikotiinikorvaustuotteiden myyntipisteitä tarkastettiin 14 kpl. Uusia myyntilupulia myönnettiin neljään toimipisteeseen.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointia tehdään pääosin vertaamalla tehtyjä suoritteita valvontasuunnitelmassa esitettyihin lukuihin. Kohteiden määrä vaihtelee, koska toimijat lopettavat toimintoja ja uudet perustavat niitä. Tämän hallintaan tarkastajilla on käytössä Vati (ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä). Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnassa vuonna 2023 valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia oli tehtävänä elintarvikelain mukaan 214 kpl, terveysuojelun 88 kpl, tupakkalain 22 kpl ja lääkelain 20 kpl.

Tarkastuksia on tehty vuonna 2023 enemmän kuin mitä saman vuoden suunnitelmallisen tarkastusten määrät olisi olleet. Tämä selittyy sillä, että

viime vuonna on tehty aikaisemmilta vuosilta rästiin jääneitä tarkastuksia. Vuosi 2023 aloitettiin tekemällä loppuun vuodelta 2022 jääneet suunnitelmalliset tarkastukset Aivan kaikkia vuoden 2023 valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia ei saatu tehtyä, murto-osa siirtyi vuodelle 2024. Alkuvuodesta 2023 oli yksikössä vajetta tarkastajista. Kesäksi palkattiin kaksi tarkastajan sijaista. Tämä auttoi tarkastustyötä. Vuoden 2023 lopulla täyttämättä ollut virka täytettiin. Täten vuosi 2024 aloitetaan ns. täysmiehityksellä virkojen osalta.

#### Eläinlääkintähuolto

Meri-Lapissa on kuusi kunnaneläinlääkärin ja yksi valvontaeläinlääkärin virka. Lisäksi jokaisella vastaanotolla on klinikkohoitaja. Valvontaeläinlääkäri toimii vastaavana eläinlääkärinä.

Vuoden 2023 aikana kunnaneläinlääkärin viroista neljä on ollut vakituisesti täytettynä, yksi on saatu suurimmaksi osaksi hoidettua sijaisjärjestelyin ja yksi virka on ollut täyttämättä. Valvontaeläinlääkärin virka on ollut täytettynä toukokuun 2023 alusta lähtien. Klinikkaeläintenhoitajien työsuhteissa on ollut paljon sijaisuuksia henkilöstön vaihtuvuuden ja osa-aikaisuusien takia. Koulutettuja sijaisia on vaikea löytää. Potilas- ja virkayöt sekä päivystykset on siis hoidettu vajailla henkilöresursseilla koko vuoden 2023. Tilanne eläinlääkäreiden osalta paranee vuonna 2024 kun kaikki virat on saatu täytettyä.

#### Vastaanotot

Eläinlääkärien vastaanotot sijaitsevat Torniossa, Tervolassa ja Simossa. Tornion uusi vastaanotto otetaan käyttöön maaliskuussa 2024.

Ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaostossa käsitelty valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi toimitetaan VYHA:n (ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä) kautta aluehallintovirastoon vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Aluehallintoviraston tehtävänä on arvioida sekä valvontasuunnitelma että sen toteutuminen.

Liite

Valvonnan toteutuminen 2023

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto hyväksyy valvonnan toteutumisen arvioinnin vuodelta 2023 ja lähettää sen tiedoksi VYHA-raportoinnin kautta Lapin aluehallintoviranomaiselle.

Pöytäkirja pidetään tämän pykälän osalta kokouksessa tarkastettuna.

Päätös

Hyväksyttiin.

---